1.1 – מטרת כריית המידע

מטרת כריית המידע היא לחזות את סיווג תפקוד בלוטת התריס של נבדק. ישנם שלושה סיווגים, תפקוד תקין, פעילות יתר (hyperthyroid), ותת פעילות (hypothyroid).

1.2 – הגדרת הנתונים

נגדיר כעת את הנתונים הגולמיים בהם נשתמש. להלן התכונות שנאספו על הנבדקים.

נתונים	סטיית	ממוצע	תחומי ערכים	סוג	תיאור תכונה	שם תכונה	
חסרים	תקן	22,,3,3	ומוונו עו בם	הנתונים הנתונים	1131331 111031	1131251 20	
0%	1183.9	73.56	2-65526	נומרי	גיל הנבדק	Age	
3%			דבר – Male	קטגורי	מין הנבדק	Sex	
			Female - נקבה		' '		
0%			True, False	קטגורי	האם הנבדק מקבל תרופות תירוקסין	On Thyroxine	
0%			True, False	קטגורי	 האם יש צורך לברר על שימוש ב-	Query on Thyroxine	
			,		Thyroxine		
0%			True, False	קטגורי	האם האדם מקבל תרופות נגד בלוטת	On Antithyroid	
					התריס (שמורידות <i>thyroid</i>)	Medication	
0%			True, False	קטגורי	האם הנבדק חולה	Sick	
0%			True, False	קטגורי	האם הנבדקת בהריון	Pregnant	
0%			True, False	קטגורי	האם הנבדק עבר ניתוח בלוטת התריס	Thyroid Surgery	
0%			True, False	קטגורי	האם לנבדק היה טיפול <i>1131</i> (נגד פעילות	I131 Treatment	
					יתר)		
0%			True, False	קטגורי	שאילתה לגבי מצב היפותירואיד	Query Hypothyroid	
0%			True, False	קטגורי	Hyperthyroid האם יש צורך לברר על	Query Hyperthyroid	
					(מצב יתר של בלוטת התריס)		
0%			True, False	קטגורי	האם האדם נוטל תרופות ליתיום	Lithium	
0%			True, False	קטגורי	נוכחות זפק	Goitre	
0%			True, False	קטגורי	נוכחות של גידול	Tumor	
0%				קטגורי	נוכחות של מצב hypopituitary (חוסר בייצור הורמונים רלוונטיים)	Hypopituitary	
0%				קטגורי	מצב פסיכולוגי	Psych	
9%	24.184	5.218	0.005-530	רציף	רמות הורמונים ממריצות בלוטת התריס <i>TSH</i>		
28%	0.888	1.971	0.05-18	רציף	רמות טרייודותירונין	Т3	
5%	37.523	108.7	2-600	רציף	שיעור ניצול תירוקסין	TT4	
9%	0.2	0.976	0.17-2.33	רציף	מדד תירוקסין חינם	T4U	
9%	41.552	113.641	1.4-839	רציף	רמות גלובולין קושר בלוטת התריס	FTI	
			WEST, STMW,	קטגורי	מידע על האופן שבו מטופלים הופנו לספק	Referral Source	
,			SVHC, SVI, SVHD,		שירותי הבריאות	-	
			Other				

נתונים בעיתיים

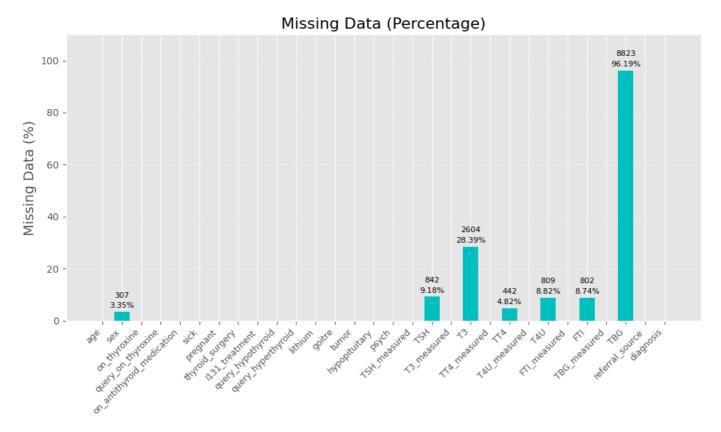
שיטה	צורת התמודדות	תיאור הבעיה	שם התכונה
Python	• ערבים מעל 120 שונו לגיל החציוני	גילאים גבוהים	Age
,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	•	ברמה מופרזת	1.85
	• הבחירה בשינוי הערכים ולא במחיקת כל הרשומה היא מחמת		
	שסביר שהערכים הוכנסו בצורה שגויה, ולא כל הרשומה		
	• בחירת החציון עדיפה לטיפול בחריגים מכיוון שהיא פחות		
	מושפעת מערכי קיצון בהשוואה לממוצע		
Python	מחיקת העמודה	96% מעל	TBG
מצ"ב גרף התפלגות הנתונים)		מהערכים חסרים	
החסרים)			
Python	f- אם מצוין שהנבדק בהריון – נשנה את העמודה ל	3% מערכים חסרים	Sex
, מצ"ב תמונת ההדפסות לפני)	י		
, ואחרי השינויים)	יחס הגברים והנשים הכללי		
Python	מחיקת העמודה	דאטה מיותר	עמודות מסוג
מצ"ב תמונת ההדפסות לפני)	·		'measured'
ואחרי השינויים)			
Python	מחיקת העמודה	מידע לא רלוונטי	Referral
		לגבי חיזוי רשומות	Source
		חדשות	
Python	מחיקה	נבדקים שהבדיקות	נבדקים שאובחנו
הפונקציה הרלוונטית היא)		שלהם יצאו סותרות	<i>R</i> -⊃
remove_specific_diagnoses			
בקובץ			
data_preparation.py			
Python	(מחיקה) ביוון שמחקנו את העמודה ה- <i>TBG</i> נשמיט נבדקים אלו	נבדקים שנמדדו	נבדקים שאובחנו
הפונקציה הרלוונטית היא)		להם מדדי ה- <i>TBG</i>	S-ב
remove_specific_diagnoses		בלבד	
בקובץ			
data_preparation.py			

דיסקרטיזציה

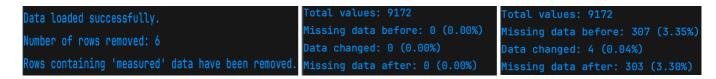
נימוק	תווית	Bins	תכונה
הגיל משפיע באופן משמעותי על תפקוד בלוטת	1 - 9, , 70 - 79, 80 +	טווחי גילאים בהפרשים של 10, עד גיל 80	Age
התריס; דיסקרטיזציה כזו מאפשרת ניתוח לפי קבוצת			
גיל, ומקלה על זיהוי מגמות הקשורות לגיל. קטגוריית			
'80+' מתייחסת במיוחד לאנשים מבוגרים עם			
מאפיינים בריאותיים מובהקים.			
משקף סף קליני:	Low, Normal, High	 Low: <0.4 (hyperthyroidism) 	TSH
נמוך (< 0.4) מצביע על תת פעילות של בלוטת \bullet		• Normal: 0.4-4.0	
התריס		High: >4.0 (hypothyroidism)	
• נורמלי (4.0 – 0.4) מצביע על תפקוד בריא של			
בלוטת התריס			
על תת פעילות בלוטת (> 4.0 → גבוה			
התריס.			
דיסקרטיזציה כזו מפשטת הערכה קלינית ומתואמת עם			
סטנדרטים אבחוניים נפוצים.			
T3 חיוני לוויסות חילוף החומרים. רמות מחוץ לטווח של	Low, Normal, High	• Low: <0.8 (hypothyroidism)	T3
0.8 עד 2.0 ננוגרם/מ"ל יכולות להצביע על תפקוד לקוי		• Normal: 0.8-2.0	
של בלוטת התריס, כאשר רמות גבוהות קשורות		High: >2.0 (hyperthyroidism)	
לעיתים קרובות להיפר-תירואידיזם.			
T4 נותן מדד מקיף של תירוקסין בדם. הטווח התקין	Low, Normal, High	 Low: <50 (hypothyroidism) 	TT4
הוא בדרך כלל בין 50 ל-120 מק"ג/ד"ל, עם סטיות		• Normal: 50-120	
המעידות על בעיות אפשריות בבלוטת התריס.		High: >120 (hyperthyroidism)	
בדיקות ספיגת T4U) T4 עוזרות להעריך חלבונים	Low, Normal, High	• Low: <0.7 (ספיגה מופחתת)	T4U
קושרים לבלוטת התריס. הטווח שבין 0.7 ל-1.3 נחשב		• Normal: 0.7-1.3	
נורמלי; ערכים מחוץ לטווח זה עשויים לרמז על חריגות		• High: >1.3 (ספיגה גבוהה)	
בקשירת חלבון או ברמות ההורמונים.			
דו מעריכה את פעילות בלוטת התריס על ידי תיקון FTI	Low, Normal, High	 Low: <70 (hypothyroidism) 	FTI
-TT4 עבור T4U. הטווח התקין הסטנדרטי הוא בין 70 ל		• Normal: 70-130	
130, המספק מדד מותאם יותר של זמינות התירוקסין.		 High: >130 (hyperthyroidism) 	

סיווג מצב בלוטת התריס (Thyroid Condition Classification)

הסבר	סיווג	מצב רפואי	סימון
מציין שאין בעיה בבלוטת התריס או מצב המחייב 	בריא	No condition	-
הערה.		11 11 11	_
אינדיקציה ישירה למצב יתר של בלוטת התריס.	פעילות יתר של בלוטת התריס	Hyperthyroid	Α
	(hyperthyroid)	T2	
סוג ספציפי של פעילות יתר של בלוטת התריס שבו	פעילות יתר של בלוטת התריס	T3 toxic	В
רמות <i>T3</i> מוגברות.	(hyperthyroid)		
זפק הקשור להיפרתירואידיזם.	פעילות יתר של בלוטת התריס 	Toxic goitre	С
	(hyperthyroid)	C 1	
פעילות יתר של בלוטת התריס עקב סיבות משניות.	פעילות יתר של בלוטת התריס (hyperthyroid)	Secondary toxic	D
אינדיקציה ישירה למצב של תת פעילות בלוטת	תת פעילות של בלוטת התריס (hypothyroid)	Hypothyroid	Е
התריס. מחסור ראשוני בהורמון בלוטת התריס, המעיד על	תת פעילות של בלוטת התריס (hypothyroid)	Primary hypothyroid	F
תת פעילות של בלוטת התריס.	, , ,	, ,	Г
תת פעילות של בלוטת התריס בשלב מוקדם שבו	תת פעילות של בלוטת התריס (hypothyroid)	Compensated	G
הגוף פיצה.		hypothyroid	
תת פעילות של בלוטת התריס עקב סיבה משנית (לא בלוטת התריס).	תת פעילות של בלוטת התריס (hypothyroid)	Secondary hypothyroid	Н
המאפיין קשור לרמות חלבון, לא ישירות למצב של	בריא	Increased binding	ı
בלוטת התריס. בלוטת התריס.		protein	
באופן דומה, המאפיין מתייחס לרמות החלבון, לא	בריא	Decreased binding	J
לבריאות בלוטת התריס ישירות.		protein	
מציין שקיימת מחלה שאינה בלוטת התריס.	בריא	Concurrent non-	K
		thyroidal illness	
מציין שהאדם נמצא בטיפול חלופי, לא מטבעו	בריא	Consistent with	L
. היפו/היפר-תירואיד		replacement therapy	
מצביע על תחלופה לא מספקת של הורמונים, ככל	תת פעילות של בלוטת התריס (hypothyroid)	Underreplaced	М
הנראה מוביל לתסמינים של תת פעילות בלוטת			
התריס.			
מצביע על החלפת הורמונים מוגזמת, שכנראה	פעילות יתר של בלוטת התריס	Overreplaced	N
מובילה לתסמיני יתר של בלוטת התריס.	(hyperthyroid)	•	
טיפול בפעילות יתר של בלוטת התריס, מרמז על מצב	פעילות יתר של בלוטת התריס	Antithyroid drugs	0
של יתר בלוטת התריס המטופל.	(hyperthyroid)	,	
טיפול ביוד רדיואקטיבי משמש בדרך כלל	פעילות יתר של בלוטת התריס	I131 treatment	Р
ליפרתירואידיזם.	(hyperthyroid)		
ניתוח בלוטת התריס מתייחס לרוב לטיפול בהיפרת	פעילות יתר של בלוטת התריס	Surgery	Q
התריס.	(hyperthyroid)	,	,
מצביע ישירות על רמות הורמונים גבוהות, בדרך כלל	פעילות יתר של בלוטת התריס	Elevated thyroid	Т
. ר היפרתירואידיזם.	(hyperthyroid)	hormones	

על מסד הנתונים: 'standardize_sex_column', 'preprocessed_data' על מסד הנתונים

'pregnant' ביחס לעמודות 'sex' הוצאות שינוי עמודות - 1 Figure

Figures 2-3 - תוצאות ניקוי והכנת הדאטה ע"פ המפורט בטבלה לעיל

1.3 – הגדרת ותיאור שלבי ה-KDD

שלבי ה-*KDD*

שלב ראשון – הגדרת יעדי כריית נתונים

אנו שואפים לפתח מודל שיכול לחזות אם לנבדק יש הפרעה בבלוטת התריס, כגון תת פעילות של בלוטת התריס, בהתבסס על נתוני בדיקות רפואיות.

שלב שני – בחירת הנתונים (Data Selection)

בשלב זה, המטרה היא לבחור את תת-קבוצת הנתונים הרלוונטיים שיהיו שימושיים לחזות הפרעות בבלוטת התריס בהתבסס על תוצאות בדיקות רפואיות. קיימים 6 בסיסי נתונים שנתרמו על ידי המוסד Garavan, סידני אוסטרליה. במקרה זה נפעל ע"פ המלצתה של ד"ר מיה הרמן ונבחר בבסיס הנתונים "thyroid0387' המכיל 9172 רשומות וכ-20 תכונות.

שלב שלישי – הבנת הנתונים

נתחיל בבחינת הקבצים 'thyroid0387-names.csv' ו-'thyroid0387-names.csv' כדי להבין את התכונות, סוגי הנתונים, והכנת הנתונים הנדרשים כגון טיפול בערכים חסרים או חוסר איזון נתונים. את הטיפול בנתונים נבצע באמצעות Python (קוד מצורף לפרויקט).

נתאר את שלבי עיבוד והכנת הנתונים באמצעות Python.

- נרצה לקבל תפיסה ויזואלית של טיב וצורת הנתונים (ובשלב זה בהתעלם ממשמעותם), לכן נשרטט את גרף התפלגות הערכים החסרים, וסטטיסטיקות כלליות כדי לראות את הנתונים בצורה ויזואלית.
 - נרצה להבין את התפלגות מין וגיל הנבדקים בכמה אופנים, לכן ננתח את הדאטה בהתאם ונשרטט את הגרפים הרלוונטיים.
 - בשלב זה נשים לב כי יש כמה נתונים בעיתיים. פירוט הנתונים הבעיתיים וצורת ההתמודדות עמם מפורטת בטבלה לעיל

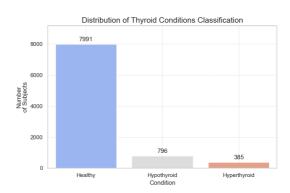
שלב רביעי – עיבוד מקדים (Preprocessing)

שלב זה כולל ניקוי הנתונים והכנתם לתהליך הכרייה. נצטרך לוודא שהנתונים נקיים מחוסר עקביות, ערכים חסרים וחריגים שעלולים להטות את התוצאות. נשים לב כי יש נתונים בעיתיים, לא סבירים, לא רלוונטיים ומיותרים.

:פעולות שבוצעו

- טיפול בערכים חסרים: השלמה ומחיקה.
- המרת נתונים: המרנו סוגי נתונים כראוי, למשל, המרת רמות הורמונים ממחרוזות לערכים מספריים.
 - הסרת/תיקון ערכים חריגים: הערכה וניהול ערכים חריגים ולא סבירים.
 - הסרת ערכים מיותרים.

פירוט הנתונים הבעיתיים וצורת ההתמודדות עמם מפורטת בטבלה לעיל. התוצאות לאחר הסיווג הן:

שלב חמישי – טרנספורמציה של הנתונים (Transformation)

שלב שינוי נתונים כרוך בשינוי או יצירת תכונות חדשות שהופכות את תהליך הכרייה ליעיל יותר. נרצה לשפר את כוח הניבוי של האלגוריתם על ידי תכונות הלוכדות היבטים חשובים של הנתונים. המרנו משתנים רציפים כמו גיל,73 TSH, T3 TT4, T4U, FTI לקטגוריות כמפורט בטבלה. חלוקת ערכי ה-bins הספציפיים לכל ערך נקבעה על פי מחקר אישי שחלק משיקוליו מפורטים בטבלה.

.(Thyroid Condition Classification) את סיווג התוצאות ביצענו על פי טבלת סיווג הנתונים דלעיל

שלב שישי – כריית המידע (Data Mining)

- . נשתמש באקסל וב-Python וב-Weka כדי לעבד את המידע ולהריץ אלגוריתמים שונים.
- חלק משיטות כריית המידע מצריכות אילוצים ומניפולציות על אופן הצגת ואכסון הנתונים נבצע טרנספורמציות ומניפולציות מתאימות כדי להתאים את הנתונים לאלגוריתמים השונים.
 - . נתבונן בכמה משיטות כריית המידע באמצעות Weka כדי למקסם את תהליך ותוצאות כריית המידע
 - נבצע את שיטות כריית המידע שנבחרו.

שלב שביעי – ניתוח התוצאות (Result Analysis)

- ניתוח נתונים סטטיסטיים של תוצאות הפעלת האלגוריתמים על הנתונים.
 - ביצוע הערכה לפי מדדים כמו מידת דיוק, רלוונטיות, פשטות, וכו'.
 - לאחר ניתוח התוצאות קיימות שני אפשרויות:
- התוצאות אינן משביעות רצון נחזור על התהליך לעיל עם שינויים בחלקים אחרים בתהליך (עיבוד נתונים, שינוי הפרמטרים בדיסקרטיזציה, בחירת אלגוריתם אחר), ובכך ננסה להגיע למודל חיזוי טוב יותר.
 - התוצאות משביעות רצון ניתן להתקדם לשלב של הסקת המסקנות.

שלב שמיני – הסקת מסקנות (Transformation)

בסוף התהליך נקבל מודל על פי האלגוריתם שהרצנו. באמצעות מודל זה נוכל לחזות האם הנבדק סובל מבעיה בבלוטת התריס כדוגמת פעילות יתר של בלוטת התריס. ניתן להציג את המודל בצורה ויזואלית.

1.4 – סקירה השוואתית של 4 חלופות אפשרויות לביצוע כריית מידע

נשווה ארבעה אלגוריתמים שונים של כריית נתונים: ID3 Decision Tree, רגרסיה לינארית, ביתרונות ובחסרונות שלהם. Decision Tree. ההשוואה תתמקד בהתאמתם למערך הנתונים ולבעיה שעל הפרק, בהתחשב ביתרונות ובחסרונות שלהם.

עץ החלטות ID3 עץ החלטות

Information Gain- הוא אלגוריתם לבניית עץ החלטה. הוא בונה עץ החלטות על ידי בחירת התכונה שמניבה את ה-ID3 הגבוה ביותר, המודד עד כמה תכונה יכולה להפריד בין המחלקות. נקודות ההחלטה מתקבלות באמצעות חיפוש מלמעלה למטה, בצורה חמדנית דרך מערכי הנתונים המסופקים. תכונת הפיצול נקבעת על פי מדד הInformation Gain הגבוה ביותר. ערך זה הוא השיפור באנטרופיה, כלומר, כמה אי הוודאות ירדה אם התפצלנו על פי תכונה זו.

יתרונות:

פשוט ושקוף: *ID3* הוא פשוט וקל להבנה, מה שהופך את החלטות המודל לשקופות.

מטפל בנתונים קטגוריים היטב: מכיוון ש-*ID3* משתמש ב- *Information Gain* כדי לבצע פיצולים, הוא מתאים היטב לנתונים קטגוריים.

טוב לניתוח חקרני: מספק תובנה ברורה לגבי התכונות שהכי אינפורמטיביות לסיווג.

חסרונות:

נוטה להתאמת יתר: במיוחד עם נתונים רועשים, האלגוריתם יכול להתאים יתר על המידה לנתוני האימון אם לא מבצעים אותו בצורה מתאימה.

אינו מטפל בערכים חסרים: מצריך עיבוד מקדים לניהול כל הנתונים החסרים.

לא מטפל בנתונים מספריים באופן ישיר: נתונים מספריים צריכים לעבור דיסקרטיזציה, מה שעלול לגרום לאובדן מידע.

(Linear Regression) רגרסיה לינארית

רגרסיה לינארית היא גישה סטטיסטית למידול הקשר בין משתנה תלוי למשתנה בלתי תלוי אחד או יותר על ידי התאמת משוואה לינארית לנתונים שנצפו. המקדמים של המשוואה הליניארית נגזרים על סמך מזעור סכום ההפרשים בריבוע בין הערכים הנצפים והחזויים.

יתרונות:

יעילות: יעילה מבחינה חישובית, מה שהופך אותו לכדאי עבור מערכי נתונים גדולים.

פרשנות: קל לפרש את ההשפעה של כל משתנה.

טיפול רציף בנתונים: מטפל ישירות במשתנים רציפים ללא צורך בקטגוריזציה.

חסרונות:

הנחה לינארית: מניחה קשר ליניארי, שאולי לא תמיד מתקיים, במיוחד במערכים רפואיים מורכבים.

מגבלות לא ליניאריות: לא יעיל עבור מודל קשרים לא ליניאריים.

בעיות תוצאה קטגוריות: לא מתאים למשתני יעד בינאריים או קטגוריים.

עץ החלטות Gini Index - CART

עץ סיווג ורגרסיה *CART* הוא עץ החלטות רב-תכליתי שניתן להשתמש בו הן לסיווג והן לרגרסיה. הוא משתמש בפיצולים בינאריים כדי לפצל את הנתונים. ההחלטה היכן לפצל מבוססת על מדד ג'יני, שמטרתו למקסם את ההומוגניות של הצמתים. מדד זה בוחן את טוהר המידע, כלומר, נקבל ציון יותר "טוב" (נמוך) ככל שבחלוקה שבחרנו יש אחוז גבוה יותר מקטגוריה אחת. אחת, ומגיע ל-0 כאשר כל הערכים הם בדיוק מקטגוריה אחת.

יתרונות:

פיצולים בינאריים: יעיל בטיפול בסוגים מגוונים של פיצולים.

גמישות נתונים: מעבד ביעילות הן נתונים מספריים והן נתונים קטגוריים.

חוסן חריג: פחות רגיש לחריגים בהשוואה לשיטות הנשענות על אנטרופיה.

חסרונות:

מודלים מורכבים: יכולים להיווצר מודלים מורכבים ועמוקים, מה שמוביל להתאמת יתר.

סכנת התאמת יתר: דורש כוונון וגיזום קפדניים.

אי יציבות מודל: רגיש לשינויים קטנים בנתונים, המובילים לתוצאות שונות.

עץ החלטות C4.5 (Information Gain)

המידע *Gain Ratio,* המנרמל את רווח המידע *ID3* הוא הרחבה של האלגוריתם *ID3* הבונה עצי החלטה תוך שימוש במושג *C4.5*. באמצעות המידע הפנימי של פיצול. שיטה זו נועדה לתת מענה להטיה כלפי תכונות מרובות רמות שקיימות ב-*ID3*.

יתרונות:

הפחתת הטיה: מתגבר על הטיה כלפי תכונות בעלות רמות רבות.

טיפול ישיר בנתונים: מסוגל לעבד נתונים רציפים ודיסקרטיים כאחד.

מנגנון גיזום: משלב מנגנונים לגיזום העץ, משפר את ההכללה.

חסרונות:

אינטנסיביות חישובית: מורכבת יותר לחישוב, במיוחד עבור מערכי נתונים גדולים.

מורכבות גיזום: דורש גיזום קפדני כדי לאזן את דיוק ומורכבות המודל.

רגישות לרעש: למרות שיפור, עדיין רגיש לנתונים רועשים.

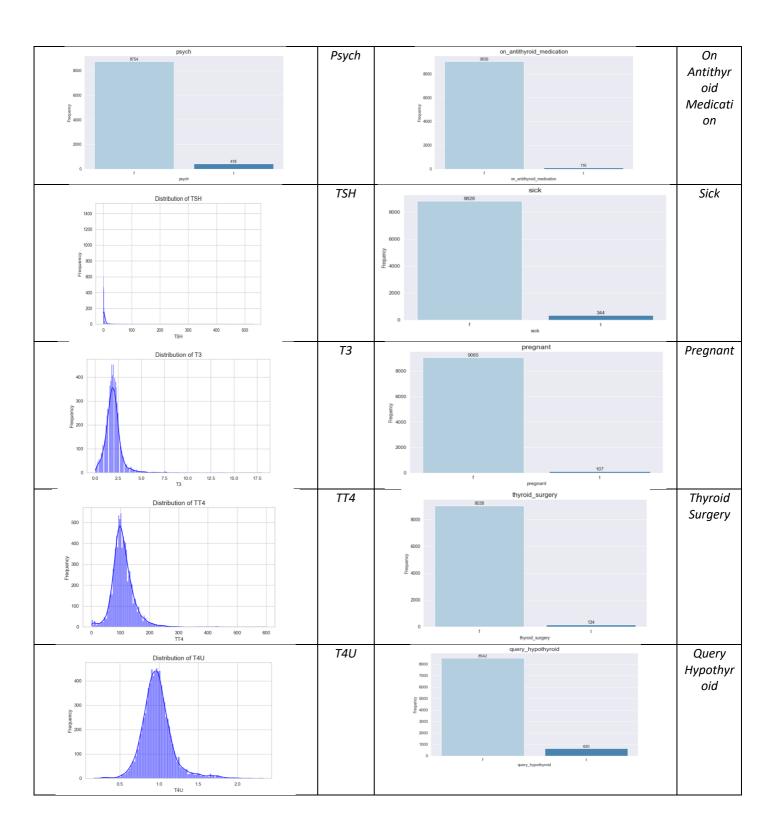
חוסר איזון: חלוקה פחות מאוזנת עם הרבה ענפים קטנים ביחס לעץ.

1.5 – תיאור הכנת הנתונים והצגתם הגרפית

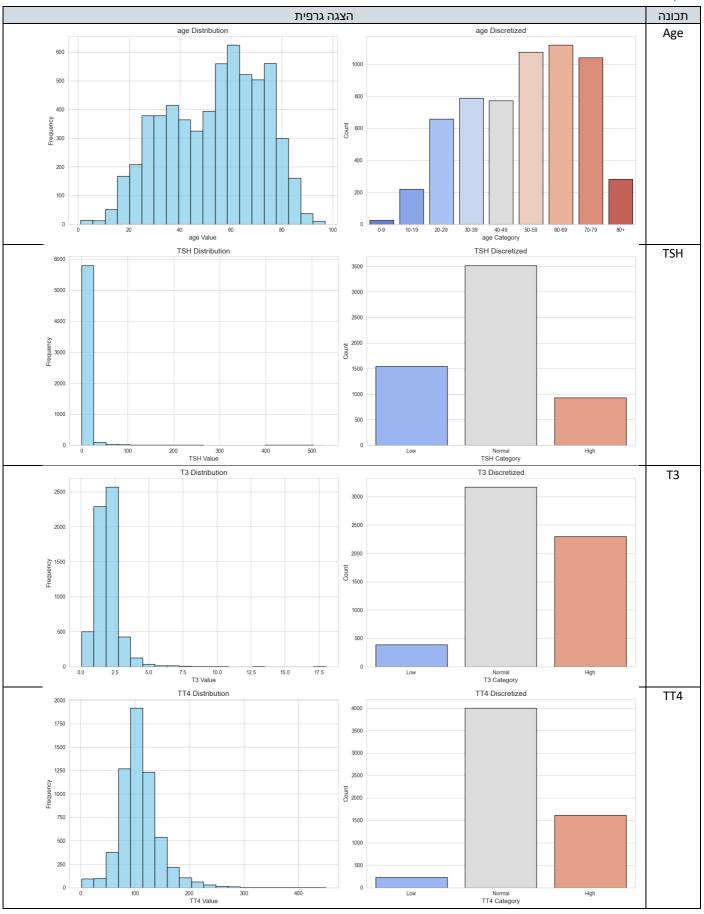
שמסומנים מפורט לעיל. בנוסף, כדי להשתמש בספריית pandas אופן הכנת הנתונים מפורט לעיל. בנוסף, כדי להשתמש בספריית $^{\prime\prime}$ ל- $^{\prime\prime}$ ל- $^{\prime\prime}$ ל- $^{\prime\prime}$ ל- $^{\prime\prime}$ ל- $^{\prime\prime}$ הקוד שנועד להציג את הערכים בצורה ויזואלית נמצא בקובץ $^{\prime\prime}$ ל- $^{\prime\prime}$

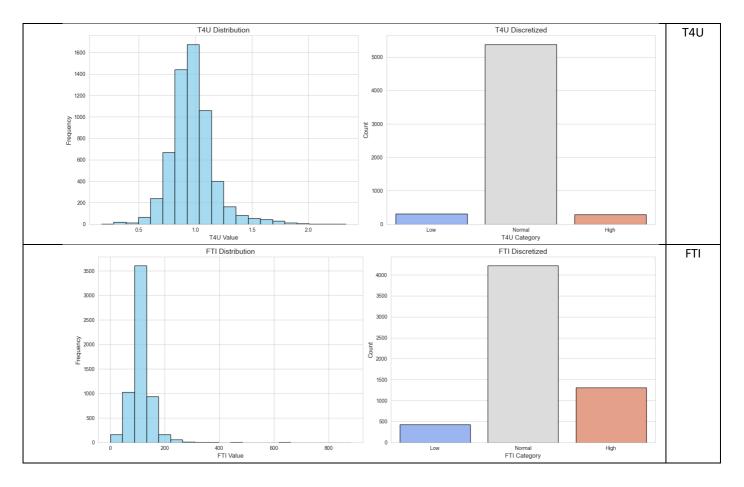
הצגה גרפית של הנתונים

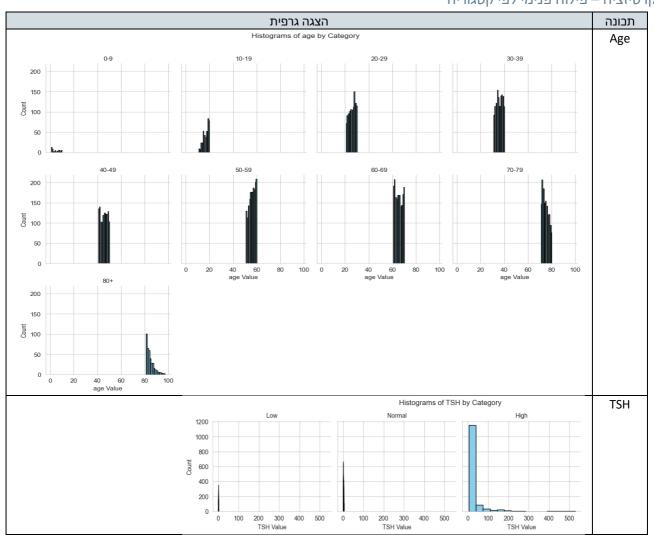

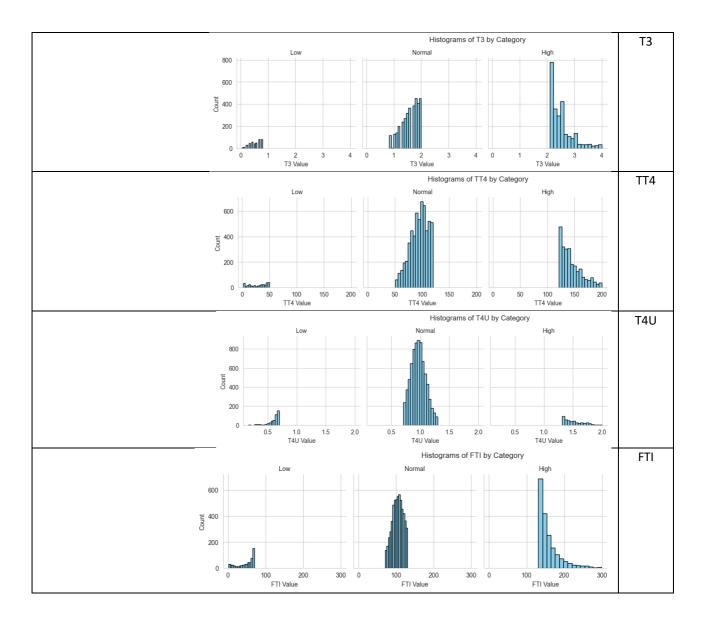
דיסקרטיזציה – הצגה גרפית לפני ואחרי

דיסקרטיזציה – פילוח פנימי לפי קטגוריה

2.1 – שיטות סיווג הנתונים

השיטות הנבחרות

שיטות הסיווג שנבחן הן:

- CART
 - C4 •

כריית המידע הזו דורשת טיפול בסיווגים קטגוריים לכן רגרסיה לינארית לא מתאימה. נעדיף את *C4.5* על פני *ID3* כיוון ש*C4.5* הוא הרחבה של *C4.5*.

(Classification and Regression Trees) CART

בונה עץ החלטות בינארי המפצל את מערך הנתונים לתת-קבוצות קטנות יותר על סמך התכונה המספקת את הגידול במשמעותי ביותר בהומוגניות לגבי משתנה היעד. הוא מעריך פיצולים פוטנציאליים באמצעות אינדקס ג'יני, מדד שבודק את טוהר הנתונים (impurity or purity); המטרה היא למקסם את ההומוגניות (או למזער את ה-impurity) בתוך כל ענף לאחר הפיצול.

הצדקת הבחירה: עץ בינארי של *CART* נבחר בשל הפשטות והיעילות שלו, בנוסף הוא קל לפירוש, מה שהופך אותו לאידיאלי עבור בעיות שבהן הבנת היגיון ההחלטה של המודל חיונית. בנוסף, היכולת שלו להתמודד עם מערכי נתונים גדולים במהירות והחוסן שלו לחריגים הופכים אותו לכלי יעיל במקרים אלו.

C4.5

2.55 מתבסס על העקרונות של אלגוריתם ID3 על ידי שימוש באנטרופיית Information Gain כקריטריון לבחירת התכונה המפרידה בצורה הטובה ביותר בין המחלקות במערך נתונים נתון. זה יוצר עץ רב-כיווני, מוצא את התכונה הקטגורית הטובה ביותר לפצל את הנתונים בכל צומת, ומשתמש בגיזום לאחר כדי להפחית התאמה יתר ולשפר את יכולת ההכללה של המודל.

הצדקה: שיטה זו מתאימה למערכי נתונים מורכבים יותר, שכן היא יכולה להתמודד עם נתונים רציפים ודיסקרטיים, ומתמודדת ביעילות עם ערכים חסרים. השימוש שלו באנטרופיה מאפשר הערכה מגוונת לגבי אילו פיצולים יארגן את הנתונים בצורה היעילה ביותר, ומספק גישה מעודנת יותר מ-CART בתרחישים רבים.

2.2 – פסאודו-קוד עבור כל אחת מהשיטות

אלגוריתם CART

- 1. התחל עם כל מערך הנתונים כצומת הבסיס.
- 2. בחר את התכונה הטובה ביותר באמצעות מדד *Gini* שמחלק את מערך הנתונים לשתי קבוצות. חפש את התכונה שיוצרת את הענפים ההומוגניים ביותר.
 - 3. פצל את מערך הנתונים לשתי קבוצות משנה באמצעות התכונה שנבחרה, יצירת שני צמתים צאצאים מתחת לצומת הנוכחי.
 - 4. חזור על התהליך באופן רקורסיבי עבור כל צומת צאצא עם תת-קבוצת הנתונים הקשורים לצומת זה.
 - 5. הפסק את הפיצול כאשר אחד מהם:
 - כל אלמנט בתת-הקבוצה שייך לאותה מחלקה.
 - אין עוד תכונות שצריך לקחת בחשבון.
 - 6. במקרים בהם לא מושגת חלוקה ברורה (למשל, שאר התכונות אינן מתאימות), הקצה את המחלקה הנפוצה ביותר של נקודות הנתונים בתת-הקבוצה לצומת.

אלגוריתם C4.5

- 1. התחל עם כל מערך הנתונים כשורש העץ.
- 2. בחר את התכונה עם רווח המידע הגבוה ביותר לפיצול הנתונים. רווח מידע נמדד על ידי הפחתת האנטרופיה או impurity בהתפלגות המעמדות של מערך הנתונים.
- 3. פצל את הנתונים על סמך התכונה שנבחרה למספר קבוצות משנה המתאימות לכל ערך של התכונה, יצירת צומת צאצא עבור כל תת קבוצה.
- 4. החל באופן רקורסיבי את האלגוריתם על כל צומת צאצא, תוך שימוש רק בתת-קבוצת הנתונים הרלוונטיים לאותו צומת.
 - .5 Pruning גזום את העץ לאחר שצמח במלואו כדי להסיר ענפים שאינם תורמים לדיוק בנתונים שלא נראים.
 - 6. הפסק את הרקורסיה אם:
 - כל המופעים בצומת שייכים לאותה מחלקה.
 - אין אפשרות להשיג מידע נוסף.
 - אין עוד תכונות לבחירה, אבל המופעים עדיין לא שייכים לאותה מחלקה. הקצה את הכיתה הנפוצה ביותר.

2.3 – תוצאות הניתוח

:הערות

- 10 fold cross-validation בשני המקרים השתמשנו ב
- ויזואליזציה של העצים ושאר התוצאות בנספח בסוף הקובץ.

תוצאות CART

```
Number of Leaf Nodes: 37
Size of the Tree: 73
Time taken to build model: 1.72 seconds
 === Stratified cross-validation ===
Correctly Classified Instances
Incorrectly Classified Instances
Kappa statistic
Mean absolute error
Root mean squared error
Relative absolute error
Root relative squared error
Total Number of Instances
                                                                                                             607
0.5455
0.0945
0.2215
                                                                                                                57.3143
  === Detailed Accuracy By Class ===

        TP Rate
        FP Rate
        Precision
        Recall

        0.960
        0.458
        0.929
        0.960

        0.805
        0.004
        0.511
        0.085

        0.743
        0.038
        0.663
        0.743

        0.899
        0.398
        0.885
        0.899

                                                                                                                                                        F-Measure
0.944
0.145
0.701
0.884
                                                                                                                                                                                                                ROC Area PRC Area Class 0.884 0.972 Healtl 0.749 0.202 Hyper 0.965 0.727 Hypotl 0.885 0.913
                                                                                                                                                                                        0.555
0.194
0.670
0.548
                                                                                                                                                                                                                                                                         Healthy
Hyperthyroid
Hypothyroid
  === Confusion Matrix ===
                  b c <-
22 185 |
24 20 |
1 404 |
                                                  <-- classified as
    a
4949
```

ביצועים ספציפיים לסיווג:

מורכבות העץ: לעץ CART יש 37 צמתים עלים וגודל כולל

של 73.

:מדדי ביצועים

דיוק: 89.8563% מהמקרים סווגו נכון.

סטטיסעיקת אביע על הסכמה מתונה. 0.5455: *Kappa*

ROC Area: ערכי אזור ROC בסך הכל הגונים, מה

שמצביע על יכולת סיווג טובה בין המחלקות.

ב בועם סבב ב ם יס ווג:

- ו- (*TPR*) true positive rate ערבי: *Healthy* גבוהים, המצביעים על זיהוי יעיל.
- Recall :Hyperthyroid נמוך אך דיוק סביר, מה שמצביע על קושי בזיהוי כל מקרי פעילות היתר של בלוטת התריס, אך בצורה אמינה כאשר זה קורה.
- Hypothyroid: ערכי Recall טובים, מראה יעילות בזיהוי רוב מקרי תת פעילות של בלוטת התריס, אם כי עם כמה שגיאות.

מוצאות *C4.5*

```
Number of Leaves :
Size of the tree :
                             106
Time taken to build model: 0.08 seconds
=== Stratified cross-validation ===
Correctly Classified Instances Incorrectly Classified Instances
                                               5402
                                                                      90.2741 %
                                               582
                                                                       9.7259 %
                                                 0.5801
0.0844
0.2116
Kappa statistic
Mean absolute error
Root mean squared error
Relative absolute error
                                                 51.1659 %
Root relative squared error
                                                 73.7285 %
Total Number of Instances
                                               5984
=== Detailed Accuracy By Class ===
                     TP Rate FP Rate Precision Recall
                                                                    F-Measure MCC
                                                                                            ROC Area
                                                                                                        PRC Area
                            0.412
0.007
                                           0.935
0.613
                                                                                            0.927
                    0.955
                                                        0.955
                                                                    0.945
                                                                                 0.577
                                                                                                         0.982
                                                                                                                     Healthy
                     0.229
                                                                    0.333
                                                                                                                     Hyperthyroid
                                0.037
                                                                                                         0.737
                                                                                                                     Hypothyroid
                    0.757
                                           0.673
                                                        0.757
                                                                    0.713
                                                                                 0.684
                                                                                            0.961
Weighted Avg.
                    0.903
                              0.359
                                           0.896
=== Confusion Matrix ===
 a b c <-- classified as
4925 39 192 | a = Healthy
211 65 8 | b = Hyperthyroid
130 2 412 | c = Hypothyroid
```

.106 יש 67 עלים וגודל כולל של C4.5 יש 67 מורכבות העץ:

:מדדי ביצועים

דיוק: 90.2741% מהמקרים סווגו נכון.

-סטטיסטיקת *Kappa: 1.*5801, שהוא מעט טוב יותר מ

.cart, מה שמצביע על הסכמה בינונית עד טובה.

ROC Area: מעט יותר טוב מ-CART, במיוחד בהבחנה בין סיווגים, מה שיכול להצביע על תהליך קבלת החלטות ניואנסים יותר.

ביצועים ספציפיים לסיווג:

- ביצועים דומים מאוד ל-*CART,* חזקים בזיהוי: נבדקים בריאים.
- Hyperthyroid: ערכי Recall טובים יותר מ-CART, דבר המצביע על שיפורים בזיהוי מקרי פעילות יתר של בלוטת התריס.
 - ,CART דומים לאלו של Recall יערבי: Hypothyroid -דבר שמעיד על שיעורי זיהוי טובים.

2.4 – אומדן מידת הדיוק

הדיוק של כל שיטה כפי שחושבה במהלך הניתוח:

CART: 89.8563%

C4.5: 90.2741%

היתרון הקל בדיוק של *C4.5* ניתן לייחס לטיפול המתוחכם שלו בבחירת תכונות וגיזום, אשר נוטה להימנע מהתאמת יתר טוב יותר מ-*CART*.

2.5 – ניתוח השוואתי ומסקנות

ניתוח השוואתי

- דיוק: *C4.5* עולה במעט על ה-*CART* ברמת הדיוק הכללית ובסטטיסטיקת קאפה, מה שמצביע על איזון טוב יותר בין רגישות וספציפיות.
- מורכבות: ל-*C4.5* יש עץ גדול יותר, מה שעשוי להצביע על דגם מורכב יותר מ-*CART*. מורכבות זו עשויה להוות גורם לביצועים מעט טובים יותר שלה, אך עשויה גם להצביע על סיכון גבוה יותר להתאמה יתר למרות תהליך הגיזום.
- יותר, מה שמרמז על כך שהוא מסוגל יותר (PRC) Precision-Recall ו-PRC טובים יותר, מה שמרמז על כך שהוא מסוגל יותר (C4.5 : CART להבחין בין המחלקות מאשר \mathcal{C}

מסקנות

שני האלגוריתמים מתפקדים היטב, אבל *C4.5* עוקף את ה-*CART* ברוב המדדים, מה שהופך אותו לבחירה קצת יותר טובה עבור מערך הנתונים הזה. המורכבות הגבוהה יותר של *C4.5* עשויה לדרוש משאבי חישוב רבים יותר, ויש לשקול את יתרונו בביצועים מול גורם זה.

הצעות ייעול

הפרויקט מאשר את ישימותם של מודלים של עצי החלטה לסיווג פעילות בלוטת התריס. בהתחשב בביצועים המעט מעולים של 5.75, הוא מומלץ למשימות דומות במסגרות קליניות שבהן יש חשיבות מכרעת לפרשנות ודיוק. עם זאת, עבודה עתידית יכולה לחקור את הדברים הבאים כדי לשפר עוד יותר את ביצועי המודל והיישום:

- כוונון פרמטרים: שני הדגמים עשויים להפיק תועלת מכוונון מעמיק יותר של הפרמטרים שלהם. עבור C4.5, התאמת גורם הביטחון לגיזום ומספר המקרים המינימלי לכל עלה עשויה להניב שיפורים. עבור CART, ניסוי עם פיצולים מינימליים שונים ושיפורי טוהר יכול לייעל את הביצועים.
- הנדסת תכונות: ניתוח מעמיק יותר ליצירה ובחירת תכונות שעשויות ללכוד את הניואנסים של תפקוד לקוי של בלוטת
 התריס בצורה יעילה יותר.
 - אימות צולב: שימוש בטכניקות אימות צולב חזקות יותר כדי להבטיח שהמודלים יתכללו היטב לנתונים בלתי נראים.
 תובנות והמלצות אלו נגזרים מהתוצאות שסופקו, במטרה להנחות חידוד נוסף ואופטימיזציה של מודלים לסיווג.

ניתוח השוואתי עם הספרות המחקרית

הסיווג של הפרעות בבלוטת התריס באמצעות למידת מכונה מתועד היטב בספרות, כאשר מחקרים שונים מדגישים את הפוטנציאל של אלגוריתמים כמו עצי החלטה בשל יכולת הפירוש והיעילות שלהם. מחקרים מדגישים לעתים קרובות את החשיבות של בחירת תכונות ואיכות נתונים, שהיו גם היבטים קריטיים בפרויקט שלנו.

המחקר הנוכחי על סיווג תפקודי בלוטת התריס הסתמך יותר ויותר על טכניקות למידת מכונה בשל יכולתן להתמודד עם מערכי נתונים גדולים ולזהות דפוסים מורכבים שאולי אינם ניכרים באמצעות שיטות סטטיסטיות מסורתיות. מחקרים הראו שאלגוריתמים של עצי החלטות, כמו CART ו-C4.5, שימושיים במיוחד מכיוון שהם מספקים מודל ברור של קבלת החלטות שקל לרופאים לפרש.

עם זאת, נושא שכיח אחד המודגש במחקר סיווג בלוטת התריס הוא האתגר של התמודדות עם נתונים לא מאוזנים, כאשר השכיחות של מחלקה אחת מאפילה באופן משמעותי על האחרים. זה רלוונטי במיוחד מכיוון שהפרעות בתפקוד בלוטת התריס במו פעילות יתר של בלוטת התריס והיפותירואידיזם שכיחות פחות מתפקוד תקין של בלוטת התריס. גם CART וגם יכולים להיות רגישים לחוסר איזון זה, מה שמוביל לרוב לדיוק גבוה יותר בחיזוי מעמד הרוב, אך לביצועים גרועים יותר בקבוצות הסיווג הקטנות יותר.

התוצאות שלנו עולות בקנה אחד עם הממצאים הללו, ומוכיחות שעצי החלטה יכולים להבחין ביעילות בין מצבים שונים של פעילות בלוטת התריס, עם מדדי ביצועים תחרותיים עם הסטנדרטים הנוכחיים. יתר על כן, ההצלחה היחסית של *C4.5* בפרויקט זה מאששת מחקרים המצביעים על כך ששיטות המסבירות הן את איכות הפיצולים והן את המורכבות של המודל (באמצעות מנגנונים כמו גיזום) נוטות לבצע ביצועים טובים יותר, במיוחד במערך נתונים עם שילוב של תכונות סוגים ומספר לא מבוטל של מקרים.

סיכום

לסיכום, פרויקט זה הוכיח את ישימותם של אלגוריתמי עצי ההחלטה *CA.5* ו-*CART* בסיווג מצבי בלוטת התריס בהצלחה ניכרת. עם זאת, ניתן לבצע שיפורים, במיוחד בסיווג מדויק של הפרעות בתפקוד בלוטת התריס, על ידי שילוב טכניקות נתונים מתקדמות וחקירת אלגוריתמים מתוחכמים יותר של למידת מכונה. מאמץ זה לא רק מקדם את ההבנה של ניתוח תפקוד בלוטת התריס אלא גם תורם לתחום הרחב יותר של אבחון רפואי באמצעות בינה מלאכותית.